

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Senzația de rece pe care o are un copil atunci când atinge un cub de gheață este:
a. o senzație tactilă
b. o senzație termică
c. o senzație organică
d. o percepție proprioceptivă
2. Omului îi este asigurată conștiința unității și integralității obiectului de următorul proces psihic cognitiv senzorial:
a. limbajul
b. senzația
c. percepția
d. temperamentul
3. Imaginea mintală formată în urma rostogolirii unei bile, la câteva zile după ce a fost percepută, este considerată:
a. senzație
b. percepție
c. reprezentare
d. imaginație
4. Un copil care învață pentru a-și bucura părinții și a le obține aprobarea este motivat:
a. afectiv
b. negativ
c. cognitiv
d. caracterial
5. Curiozitatea de care dă dovadă un elev atunci când caută la bibliotecă mai multe informații despre tema studiată la psihologie este:
a. motivație morală
b. motivație socială
c. motivație estetică
d. motivație cognitivă
6. Atunci când citim o carte și auzim un zgomot brusc și neașteptat, ne orientăm în mod reflex către sursa zgomotului datorită atenției:
a. interne
b. voluntare
c. involuntare
d. postvoluntare
7. Prin cristalizare și sedimentare, calitățile voinței, confirmate în activitate și încurajate de mediul social, vor deveni:
a. aptitudini complexe
b. trăsături de caracter
c. trăsături ale inteligenței
d. tipuri temperamentale
8. Imaginile rezultate din reprezentare sunt:
a. reproduceri fidele ale percepțiilor
b. unitare și schematice
c. primare și schematice
d. unitare și bogate în conținut
9. Proiecțiile individului în sisteme de imagini și idei care îi ghidează existența sunt:
a. idealurile
b. interesele
c. trebuințele
d. convingerile
10. Bucuria pe care o resimte un tânăr atunci când își vede numele pe lista candidaților admiși la facultatea dorită este:
a. un ton afectiv
b. o emoție
c. un sentiment
d. o dispoziție afectivă

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate procedee imaginative, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la aceasta. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Aglutinarea	1. Se referă la transpunerea imaginară în plan perceptiv, intelectual și afectiv în altceva sau altcineva.
b. Multiplicarea	2. Presupune selecția anumitor însușiri și omiterea cu bună știință a amănuntelor inutile.
c. Diminuarea	3. Înseamnă modificarea numărului de elemente componente păstrându-se identitatea lor.
d. Empatia	4. Se referă la o nouă organizare a unor părți ușor de identificat și care au aparținut unor lucruri, ființe, fenomene etc.
	5. Presupune modificarea dimensiunilor unei structuri pentru a se obține efecte noi în povești, literatură științifico-fantastică sau tehnică.

12 puncte

B.

Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

În ultimii ani, s-a atenuat distincția rigidă dintre limbaj și gândire. Astfel, limbajul dictează într-o anumită măsură accentul pe care îl punem asupra anumitor aspecte ale vieții, în funcție de limba pe care o vorbim, de locul unde o vorbim și de interlocutor.

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați două procese/fenomene psihice la care face referire, în mod explicit, textul. **4 puncte**
2. Precizați trei caracteristici ale unuia dintre procesele/fenomenele psihice menționate la punctul 1. **6 puncte**
3. Construiți un exemplu prin care să ilustrați funcția de comunicare a limbajului. **4 puncte**
4. Argumentați, în aproximativ cinci rânduri ideea conform căreia există o strânsă interacțiune între limbaj și gândire. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, următorul text:

„Bill Gates s-a născut într-o familie cu un istoric foarte cunoscut. Inteligența sa strălucitoare și ieșită din comun ar fi putut fi o moștenire de familie. În copilărie a citit mai multe cărți considerate prea abstracte pentru vârsta lui, în special enciclopedii. Potrivit mamei sale, tânărul Bill se retrăgea uneori ore în șir, căzând pe gânduri. „Îl pierdeam uneori ore în șir, iar când îl întrebam ce face, el răspundea: mă gândesc mamă!” Părinții lui Bill și-au educat copiii (pe el și pe cele două surori) în spiritul concurenței și al excelenței. De la o vârstă fragedă Bill a învățat să fie ambițios, distingându-se inclusiv în sport; i-au plăcut extrem de mult două jocuri de societate: Monopoly și Risk. A urmat o școală elementară publică unde și-a dezvoltat interesul pentru matematică și științe. Obişnuia să viziteze în mod regulat exponatele de înaltă tehnologie de la Sala Seattle World Fair. Cu cât Bill a înaintat în cunoașterea științifică, cu atât a devenit mai singuratic (...). Tatăl afirma: „Bill, undeva pe la 11 sau 12 ani, a început să devină independent emoțional. Era destul de dispus să decidă pentru el ce să facă și ce să nu facă, iar acest lucru a fost foarte dificil pentru noi, în special pentru mama lui.” În acest moment, părinții observând că Bill își poate pierde direcția, l-au direcționat către Școala Lakeside din nordul Seattle, unde va îmbina fascinația lui pentru matematică și științe în construirea unei cariere în tehnică de calcul și programare.”

(Bill Gates: povestea copilăriei și fapte biografice nespuse, <https://childhoodbiography.com/ro/Bill-Gates-copilarie-poveste-plus-nespuse-biografii-fapte/>)

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

- A. Menționați, conform teoriei lui C. G. Jung, tipul temperamental al lui Bill Gates. Precizați, din text, două idei/afirmații prin care să justificați răspunsul dat. **6 puncte**
- B. Considerați că Bill Gates era o persoană care ar fi putut să-și construiască o carieră în domeniul sportiv? Precizați, prin apel la text, un motiv prin care să susțineți răspunsul dat. **4 puncte**

- C. Textul precizează, cu privire la Bill Gates că era pasionat de matematică și științe. Menționați, pe baza textului dat, două motive care susțin această afirmație. **6 puncte**
- D. Prezentați, în aproximativ o jumătate de pagină, caracterul lui Bill Gates conform teoriei lui G.W. Allport, evidențiind o trăsătură cardinală și două trăsături principale ale caracterului acestuia. **10 puncte**
- E. Formulați un argument prin care să susțineți ideea potrivit căreia *tenacitatea, ca trăsătură de caracter, are un rol fundamental în finalizarea actului voluntar*. **4 puncte**

Examenul național de bacalaureat 2023
Proba E. d)
Psihologie

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 7

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

câte 3 puncte pentru fiecare răspuns corect, astfel:

1-b, 2-c, 3-c, 4-a, 5-d, 6-c, 7-b, 8-b, 9-a, 10-b

10x3p=30 puncte

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

A. câte 3 puncte pentru fiecare asociere corectă, astfel:

a-4

b-3

c-5

d-1

4x3p=12 puncte

B.

1. câte 2 puncte pentru menționarea oricăror două procese/fenomene psihice la care face referire textul **2x2p=4 puncte**

2. câte 2 puncte pentru precizarea oricăror trei caracteristici ale unuia dintre procesele/fenomenele psihice menționate la punctul 1. **3x2p=6 puncte**

3. construirea unui exemplu care să ilustreze funcția de comunicare a limbajului (în situația în care candidatul tratează subiectul la nivel teoretic, fără a formula un exemplu, se acordă 1 punct din cele 4 puncte posibile) **4 puncte**

4. argumentarea ideii conform căreia *există o strânsă interacțiune între limbaj și gândire*: argumentare convingătoare-3p./ argumentare neconvingătoare, superficială-1p. **3 puncte**

- încadrarea în limita de spațiu precizată **1 punct**

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

A. - menționarea tipului temperamental al lui Bill Gates, conform teoriei lui C.G. Jung (introvertit) **2 puncte**

- câte 2 puncte pentru precizarea, din text, a oricăror două idei/afirmații prin care se justifică răspunsul dat **2x2p=4 puncte**

B. - menționarea unui răspuns în concordanță cu informațiile din text(putea să își construiască o carieră în domeniul sportiv) **1 punct**

- precizarea, prin apel la text, a unui motiv prin care se susține răspunsul dat(de exemplu: *a învățat să fie ambițios, distingându-se inclusiv în sport*) **3 puncte**

C. câte 3 puncte pentru menționarea, pe baza textului dat, a oricăror două motive care susțin afirmația că *Bill Gates era pasionat de matematică și științe.* **2x3p=6 puncte**

D. - evidențierea unei trăsături cardinale a caracterului lui Bill Gates **2 puncte**

- câte 2 puncte pentru evidențierea oricăror două trăsături principale **2x2p=4 puncte**

- coerența prezentării **2 puncte**

- încadrarea în limita de spațiu precizată **2 puncte**

E. formularea unui argument prin care se susține ideea dată **4 puncte**